

RZECZPOSPOLITA POLSKA
p.o. SZEFEW CENTRALNEGO
BIURA ANTYKORUPCYJNEGO

Andrzej Stróżyński

Warszawa, 25 marca 2020 roku

N 886/20/W
BIURO RZECZNIKA
PRAW OBYWATELSKICH
WPL. 2020 -03- 30
ZAL.

Egz. nr 1

Rzecznik Praw Obywatelskich

Pan Adam Bodnar

Odpowiadając na pismo z 20 lutego br., sygn. II.519.172.2020.SK, Centralne Biuro Antykorupcyjne wyraża pełne zrozumienie dla podkreślonej przez Pana troski o należytą ochronę praw i wolności obywatelskich.

Poczucie obowiązku dbania o ich przestrzeganie towarzyszy również Szefowi Centralnego Biura Antykorupcyjnego i podległym mu funkcjonariuszom, którzy realizując na co dzień służbowe obowiązki, mają na uwadze, że ich działania muszą zawsze respektować wyrażoną w art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, zasadę działania w granicach i na podstawie prawa.

Nie umniejszając wyrażonej wyżej powinności, należy podnieść, że podstawowym zadaniem Centralnego Biura Antykorupcyjnego jest zwalczanie korupcji i działalności godzącej w interesy ekonomiczne Państwa. Odbywa się to przy użyciu metod i środków przewidzianych przepisami prawa. Jednak w walce z każdym rodzajem przestępczości dochodzi do konfliktu pomiędzy interesem jednostki, w tym prawem do ochrony życia prywatnego, a interesem publicznym. Z tego względu ustawodawca, uwzględniając potrzebę zapewnienia równowagi pomiędzy interesem jednostkowym a publicznym, wprowadza szereg mechanizmów kontroli nad organami ścigania.

Art. 12 § 2 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. o Prokuraturze (Dz. U. z 2019 r. poz. 740 i z 2020 poz. 190) przyznaje Prokuratorowi Generalnemu oraz kierownikom jednostek organizacyjnych Prokuratury możliwość przekazania mediom osobiście, lub poprzez upoważnionego prokuratora, informacji z toczącego się postępowania przygotowawczego

lub dotyczące działalności Prokuratury, z wyłączeniem informacji niejawnych. Odbywa się to z uwzględnieniem ważnego interesu publicznego. Przepis ten nie wyłącza jednocześnie ani nie ogranicza stosowania innych ustawowych obowiązków. Oznacza to, że przed podjęciem decyzji o przekazaniu informacji mediom dokonuje się szczegółowej analizy, przy czym, dla podjęcia najsluszniejszego rozstrzygnięcia i wyboru dobra nadrzędnego, brane są pod uwagę różne kategorie tych dóbr i interesów prawnie chronionych.

Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego nie jest podmiotem decydującym, czy ważny interes publiczny przemawia za udostępnieniem informacji. Art. 12 § 2 ustawy o Prokuraturze pozostawia w tej kwestii pełną autonomię Prokuratorowi Generalnemu oraz kierownikom jednostek organizacyjnych. Organ prowadzący postępowanie może się w tej sprawie do Prokuratora Generalnego zwrócić, jednak, co należy zauważyć, ma to bardziej charakter sugestii, skoro przepisy nie przewidują takiego trybu. W niniejszej sprawie tak właśnie miało miejsce, gdyż pismo w tej sprawie zostało do Prokuratora Generalnego skierowane 7 lutego br.

Realizując swoje ustawowe uprawnienie, Prokurator Regionalny w Katowicach, zarządzeniem z 10 lutego br. uznał, że można udostępnić mediom określone materiały z akt postępowania przygotowawczego o sygn. RP I Ds. 42.2016, ponieważ nie sprzeciwia się temu potrzeba zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania lub ochrony ważnego interesu państwa, a nadto przemawia za tym ważny interes publiczny.

Stosownie do ww. okoliczności, wskazane materiały ze śledztwa zostały 11 lutego br. opublikowane na stronie www.cba.gov.pl. Dokumenty, które w przedmiotowej sprawie posiadały klauzule tajności były sukcesywnie na wniosek prokuratora nadzorującego postępowanie przygotowawcze znoszone w zależności od etapu prowadzonego postępowania.

W tym miejscu należy zwrócić uwagę, że informacje nt. „willi w Kazimierzu Dolnym”, pojawiły się w przestrzeni publicznej nie po raz pierwszy i można było je uznać za powszechnie znane. To istotne, gdyż sama sprawa jest przedmiotem zainteresowania opinii publicznej od dawna, a głosy, że materiał ze śledztwa powinien zostać upubliczniony pojawiły się już w 2014 r.

Warto tutaj przytoczyć wyrok Sądu Najwyższego (II K 663/32 z 20 września 1932 r.), w którym wskazano, że rozpowszechnianie wiadomości pochodzących z postępowania nie jest karalne na gruncie art. 241 kk w zakresie, jakim te wiadomości są już powszechnie znane, nawet jeżeli nigdy nie wydano zezwolenia na ich rozpowszechnianie, jako że w takim wypadku nie sposób przyjąć, że dochodzi do zagrożenia prawidłowego funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości.

Przywołana już Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej w art. 2 określa, że Rzeczpospolita Polska jest demokratycznym państwem prawnym, urzeczywistniającym zasady sprawiedliwości społecznej. W sytuacji, gdy poprzez wyjęte z kontekstu i całości obrazu przytaczanie niektórych okoliczności i formułowanie niczym niepopartych twierdzeń

podważana była wiarygodność i legalność podejmowanych przez Centralne Biuro Antykorupcyjne i prokuraturę działań, uznano za niezbędne umożliwienie społeczeństwu zapoznania się z całokształtem materiału.

Pragnę jednocześnie przypomnieć, że w przedmiotowej sprawie odbyło się wiele dyskusji medialnych, w których opinia publiczna wręcz domagała się upublicznienia materiałów, a w szczególności zarejestrowanych rozmów w sprawie, co pozwoliłoby na obiektywną oraz rzetelną ocenę materiałów zebranych w toku postępowania przygotowawczego przez społeczeństwo.

Mając na względzie, że sposób ujawnienia materiału śledztwa winien być dostosowany do okoliczności, nie sposób nie twierdzić, że w niniejszej sprawie odpowiadał on interesowi publicznemu. Stosownie bowiem do ww. zarządzenia upublicznione materiały zostały poddane niezbędnej i adekwatnie do całości dokumentacji oraz okoliczności sprawy anonimizacji. Dla uzyskania przez opinię publiczną pełnego obrazu, konieczne było zapoznanie jej z treścią także z pozoru nieistotnych rozmów. Trzeba podkreślić, że opublikowanie materiałów w sposób wrywkowy byłoby sprzeczne z interesem publicznym, bowiem mogłoby prowadzić do przekonania, że udostępniony materiał został celowo zmanipulowany. Po zważeniu dobra publicznego i uzasadnionego interesu prywatnego, przy jednoczesnym uwzględnieniu pozostałych dóbr prawnie chronionych, dokonano publikacji treści w zaprezentowanym publicznie kształcie.

Mając powyższe na uwadze należy uznać, że decyzja Prokuratury o udostępnieniu materiałów w takim właśnie zakresie była decyzją słuszną i zgodną z obowiązującym porządkiem prawnym.

p.o. Szef
Centralnego Biura Antykorupcyjnego
Andrzej Stróżyński